

Europski
odbor regija

Godišnje izvješće EU-a o stanju regija i gradova
Informativni članak 2023.

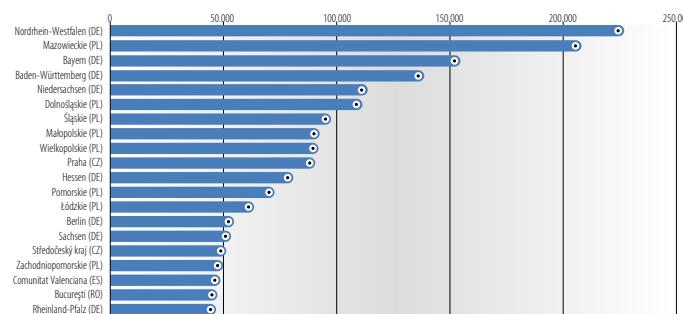
#SOTEULocal

Poglavlje 1.

Regije i gradovi upravljaju krizama

Regije i gradovi EU-a ključ su uspješnog prihvata i integracije raseljenih osoba iz Ukrajine.

Broj ukrajinskih stanovnika aktivno registriranih za privremenu zaštitu

Koje su, prema vašem mišljenju, koristi od dolaska izbjeglica u male i srednje gradove i njihovog ostanka u njima? Odaberite sve što je primjenjivo.

Izvor: Anketa koju je OR proveo u partnerstvu s OECD-om i udrugom Eurochambres. Rezultati su predstavljeni na sastanku povjerenstva CIVEX održanom 18. travnja 2023. i radionicu u okviru Europskog tjedna regija.

zdravstvenoj skrbi i obrazovanju te traženje posla. Raseljeni Ukrajinci i Ukrajinke smjestili su se po cijelom EU-u (otprilike polovina regija i gradova EU-a izvijestila je da je prihvatile izbjeglice iz Ukrajine), ali su prvenstveno birali velika urbana središta. Više od 3,5 milijuna Ukrajinaca i Ukrajinki nalazi se u Njemačkoj, Češkoj i Poljskoj, a neke države, posebice Estonija, primile su posebno velik broj izbjeglica

uzrokovani općom ruskom agresijom na Ukrajinu koja je započela u veljači 2022. najveći je s kojom se Evropska unija ikad suočila. Iz Ukrajine su raseljene uglavnom žene i djeca. EU je prvi put aktivirao Direktivu o privremenoj zaštiti, čime im je zajamčeno pravo na boravak, pristup stanovanju,

izbjeglici u odnosu na broj domaćeg stanovništva. Najveći broj izbjeglica primilo je deset regija EU-a, i to u Poljskoj (5), Njemačkoj (4) i Češkoj (Praška regija). Od svih regija u EU-u najviše ukrajinskih izbjeglica prihvatala je njemačka regija Sjeverna Rajna – Vestfalija (više od 220 000), a nakon nje poljsko Mazovjecko vojvodstvo (nešto više od 200 000). Regije i gradovi pružili su prilagođenu potporu

u području obrazovanja i drugih usluga integracije, i to pogotovo ženama. Većina regija i gradova (60 %) smatra da prihvati izbjeglica očito koristi njihovim zajednicama, među ostalim u smislu demografije, stavova i gospodarstva. Tom pozitivnom stavu doprinijela je i solidarnost iskazana prema raseljenom ukrajinskom stanovništvu.

Primjer uspjeha | Odmor od rata – ljetni praznici za ukrajinsku djecu.

Ljetni praznici za ukrajinsku djecu omogućili su mnogo dječi da tijekom ljetnih praznika uživaju u programima za mlade u raznim gradovima i regijama, kao što su: Nîmes (Francuska), Atena (Grčka), Rim (Italija), Tampere (Finska), Gdansk (Poljska), Portimao (Portugal), Preili (Latvija), Velikopoljsko vojvodstvo (Poljska), Lublinsko vojvodstvo (Poljska), Maramures (Rumunjska), Potkarpatsko vojvodstvo (Poljska), Pomeransko vojvodstvo (Poljska), Bavarska (Njemačka), Lodzko vojvodstvo (Poljska) te Miskolc i Sátoraljaújhely (Mađarska).

Ukrajina: Planovi i načela su gotovi, vrijeme je za početak obnove. Doprinijeti je spremno 83 % lokalnih tijela. OR-ov angažman pomaže popuniti praznine u suradnji na podnacionalnoj razini.

Četiri od pet gradova i regija EU-a (83 %) smatra da na neki način može doprinijeti obnovi Ukrajine primjenom šireg europskog plana za pomoć oporavku Ukrajine, materijalnom i finansijskom pomoći, programima bratimljenja gradova ili razmjenom najboljih praksi. Mnogi od njih već poduzimaju korake pa je porastao broj bilateralnih partnerstava između EU-a i ukrajinskih regija i gradova. Međutim, više od polovine manjih gradova u Ukrajini i dalje nema službenih partnera u EU-u. Savez gradova i regija za obnovu Ukrajine, koji su u lipnju 2022. osnovali OR i mnogi partneri, pomaže popuniti praznine u podnacionalnoj suradnji. Dvostruka potreba Ukrajine za obnovom i pripremom za članstvo u EU-u znači da će doći do povećanja potražnje za materijalnim, finansijskim, tehničkim i političkim stručnim znanjem. Projekt Istočni sporazum gradonačelnika, koji financira EU, a namijenjen je podržavanju zelene tranzicije u državama istočnog partnerstva, dokaz je potencijala djelovanja na podnacionalnoj razini: u njega se uključilo 198 ukrajinskih općina, od kojih 158 razvija planove za djelovanje na lokalnoj razini.

Kako, prema vašem mišljenju, vaša regija ili grad može doprinijeti obnovi Ukrajine? [Moguće je više odgovora] (navedeni %, EU-27)

Izvor: Godišnji regionalni i lokalni barometar 2023.

Primjer uspjeha | Europski savez gradova i regija za obnovu: OR-ova inicijativa za koordinaciju pomoći i podrške ukrajinskim regijama i gradovima.

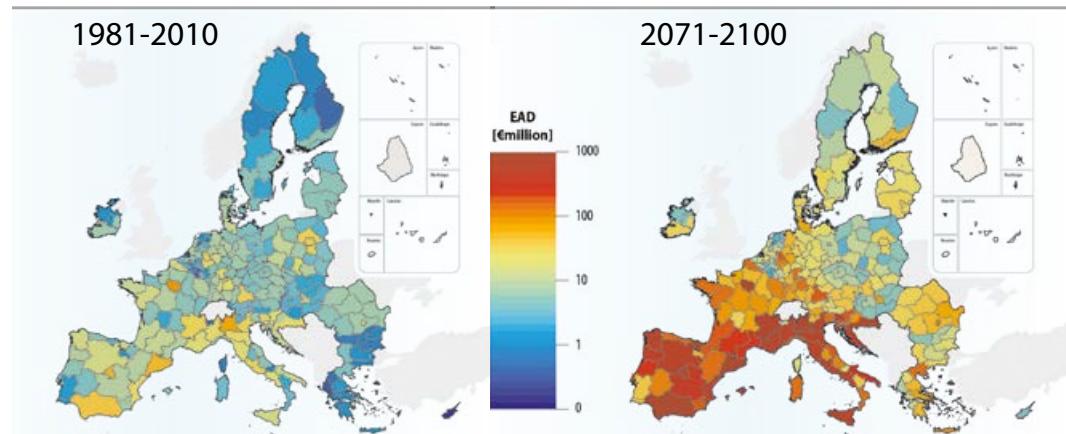
Europski savez gradova i regija za obnovu Ukrajine uspostavio je platformu za koordinaciju pružanja pomoći i izražavanje snažne političke i simbolične potpore regija i gradova EU-a regijama i gradovima Ukrajine.

Klimatske katastrofe sve češće i neravnomjernije utječu na sve europske regije, a velika većina lokalnih čelnika i čelnica žali se na nedostatak namjenskih mehanizama financiranja za suočavanje s izazovima koje donosi prilagodba klimatskim promjenama.

Toplinski valovi, suše, bujične poplave i požari u prirodi, koji su ovog ljeta opustošili mnoge regije diljem Europe, sve više utječu na lokalno stanovništvo i gospodarstvo. Procjenjuje se da godišnje treba uložiti 40 milijardi EUR u prilagodbu klimatskim promjenama kako bi se prilagodilo porastu globalne temperature od 1,5 °C. Zbog sve većih katastrofa povezanih s klimom ugrozena je produktivnost i održivost lokalnih i regionalnih gospodarskih djelatnosti. Regije i gradovi imaju ključnu ulogu u prilagodbi mjera koje se poduzimaju za suzbijanje klimatskih promjena, ali imaju stvarni manjak finansijskih sredstava. Naime, 75 % regionalnih i lokalnih političara i političarki tvrdi da nemaju dovoljno namjenskih mehanizama financiranja za suočavanje s izazovima koji se javljaju zbog prilagodbe klimatskim promjenama. Posebno su pogodjene regije s visokom stopom zaposlenih u poljoprivrednom ili građevinskom sektoru, a posebno ih pogadaju sve dulji i intenzivniji toplinski valovi. Na primjer, ljetni toplinski valovi 2023. koštali su španjolska područja 1 % BDP-a zbog štete koju su poljoprivredi nanijele dugotrajne suše. Globalni porast temperature znatno narušava i lokalnu turističku industriju.

Očekivana godišnja šteta koju će kritičnoj infrastrukturni u europskim regijama do kraja stoljeća nanijeti klimatske promjene (u milijunima EUR)

Izvor: Europska komisija

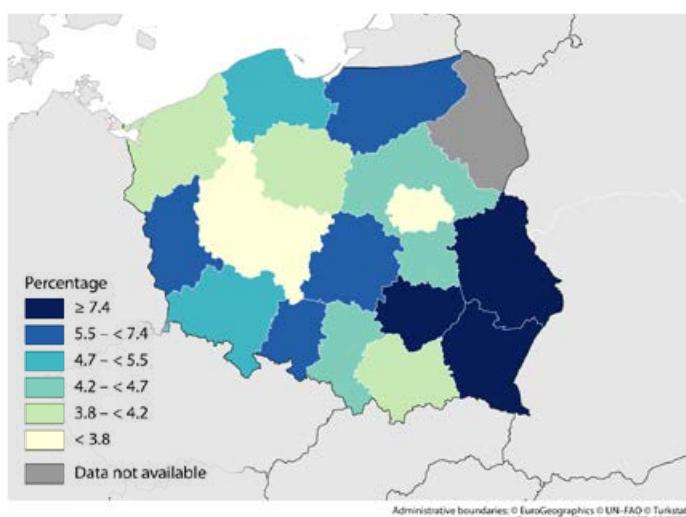

Primjer uspjeha | Otporna obnova i socijalna potpora u Valoniji.

Kao odgovor na katastrofalne poplave koje su 2021. godine zadesile Valoniju, njezina regionalna vlada razvija Glavni plan za Dolinu Vesdre i programe za održive četvrti, čiji je cilj odgovorna i održiva obnova tog područja. Ukupno 40 milijuna EUR uložit će se u nove socijalne stanove za najpogođenije općine. Valonska vlada usto se obvezala izdvojiti 1,03 milijardi EUR kako bi se pobrinula za sve građane pogodjene poplavama..

Suše, poplave i invazija na Ukrajinu pogoršavaju prehrambenu krizu.

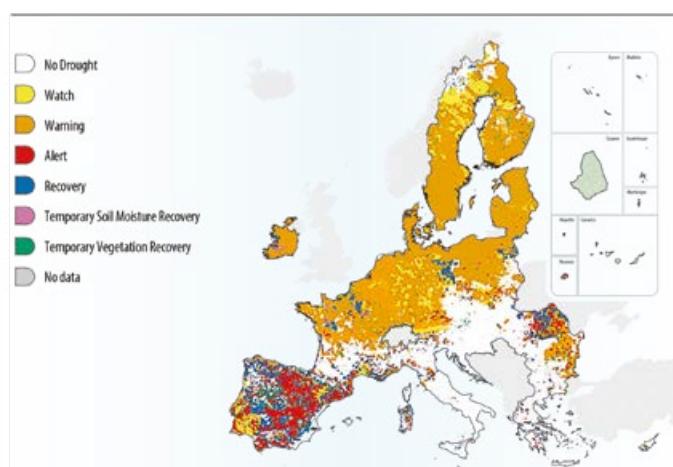
Otpornost prehrabnenog sustava došla je u središte pozornosti prošle godine, nakon ruskog napada na Ukrajinu. Danas si više od 32,5 milijuna Europljana svakog drugog dana ne može priuštiti pošten obrok. Njihov se broj kreće od 0,4 % stanovništva na Cipru do 22,4 % u Bugarskoj. U polovini poljskih regija, najmanje 4,7 % građana ne može si svaki drugi dan priuštiti meso, piletinu ili ribu. Osim toga, isušena tla, obilne kiše i teške suše pogađaju širok raspon usjeva i prijete povećanju cijena hrane u mnogim zemljama EU-a. Na primjer, zabilježena je znatno niža berba naranči u Španjolskoj (-16 %) i Italiji (-20 %). Ipak, gradovi i regije EU-a spremni su nositi se sa šokovima krize hrane, koristiti inovativna rješenja za smanjenje njezinog učinka na najmanju moguću mjeru i oporaviti se kako bi bili spremniji za sljedeću krizu.

Nemogućnost stanovnika da si barem svaki drugi dan priuštite obrok s mesom, piletinom ili ribom

Poljska, razina NUTS 2

Izvor: OR-ova kompilacija, na temelju pokazatelja suše Središnjeg poljskog ureda za statistiku

Izvor: OR-ova kompilacija na temelju Izvješća Zajedničkog istraživačkog centra o sušama u Europi, lipanj 2023.

Primjer uspjeha | Priprema za sušu, Katalonski plan upravljanja vodama za razdoblje 2022. – 2027.

Svjesna razornog učinka suša na regionalnu poljoprivredu, vlada Katalonije (Španjolska) odobrila je u svibnju 2023. svoj plan upravljanja vodama za razdoblje 2022. – 2027. kojim se utvrđuju ulaganja u vrijednosti od 2,4 milijarde EUR za „pripremu regije na sve češće i teže suše“ (količina padalina vjerojatno će se u sljedećih nekoliko desetljeća smanjiti za 18 %).

Poglavlje 2.

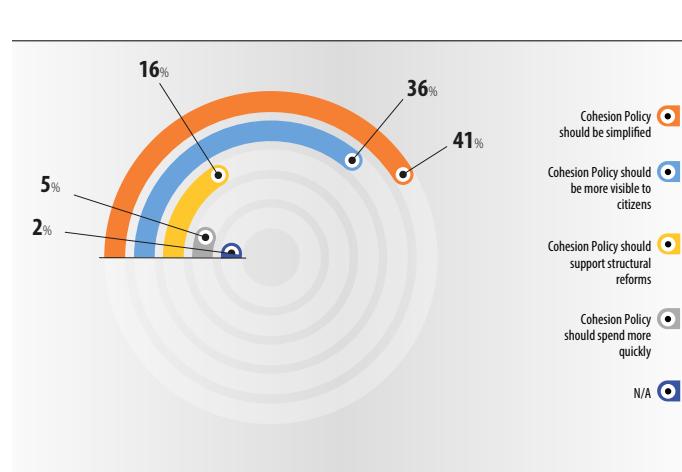
Gradovi i regije kao akteri održivog razvoja

Trebalo bi povećati vidljivost kohezijske politike jer 33 % regionalnih i lokalnih vlasti ili nije upoznato s mogućnostima financiranja u okviru te politike ili ih ne koristi.

Koja bi reforma bila najvažnija za budućnost kohezijske politike?

Izvor: OR

Unatoč pozitivnom učinku kohezijske politike na gospodarstva EU-a u posljednjih 25 godina (očekuje se da će svaki potrošeni euro generirati 2,8 EUR dodatnog BDP-a), regionalne razlike i dalje su visoke, a ponegdje čak i rastu. To predstavlja ozbiljnu prijetnju našim društvima jer dugoročno gledano u mjestima koja se osjećaju zapostavljenima dolazi do većeg nezadovoljstva. U anketi OR-a ističe se da regije i gradovi EU-a smatraju da su pojednostavljenje (41 %) i povećana vidljivost (36 %) glavni načini na koje se kohezijska politika može poboljšati. Godišnji regionalni i lokalni barometar potvrđuje da financiranje sredstvima EU-a trenutačno nije dovoljno

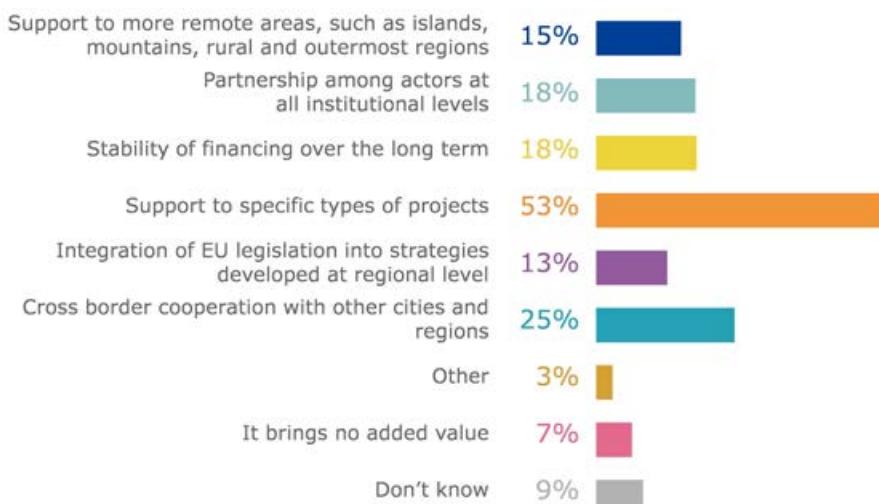

vidljivo i da lokalni čelnici i čelnice u njega nisu u dovoljnoj mjeri uključeni (33 % lokalnih i regionalnih predstavnika i predstavnica EU-u izjavilo je ili da nije upoznato s financiranjem u okviru EU-ove kohezijske politike ili da u njega nije uključeno). Regije i gradovi potvrđuju da kohezijska politika donosi dodanu vrijednost njihovom gradu ili regiji jer podupire posebne vrste projekata (53 %) i prekograničnu suradnju (25 %), ali i zato što osigurava partnerstva među akterima na svim institucijskim razinama (18 %). OR ima vodeću ulogu, pogotovo posredstvom svog Saveza za koheziju, u predlaganju reforme kohezijske politike koja može pomoći svim mjestima i ljudima u EU-u.

U usporedbi s drugim izvorima financiranja (nacionalnim ili regionalnim), donosi li financiranje u okviru kohezijske politike dodanu vrijednost vašem gradu ili regiji? Ako da, u kojem obliku? [Moguće je više odgovora] (navedeni %, EU27)

Izvor: Godišnji regionalni i lokalni barometar 2023.

Uzorak: Ispitanici upoznati s financiranjem u okviru kohezijske politike (n=1 631)

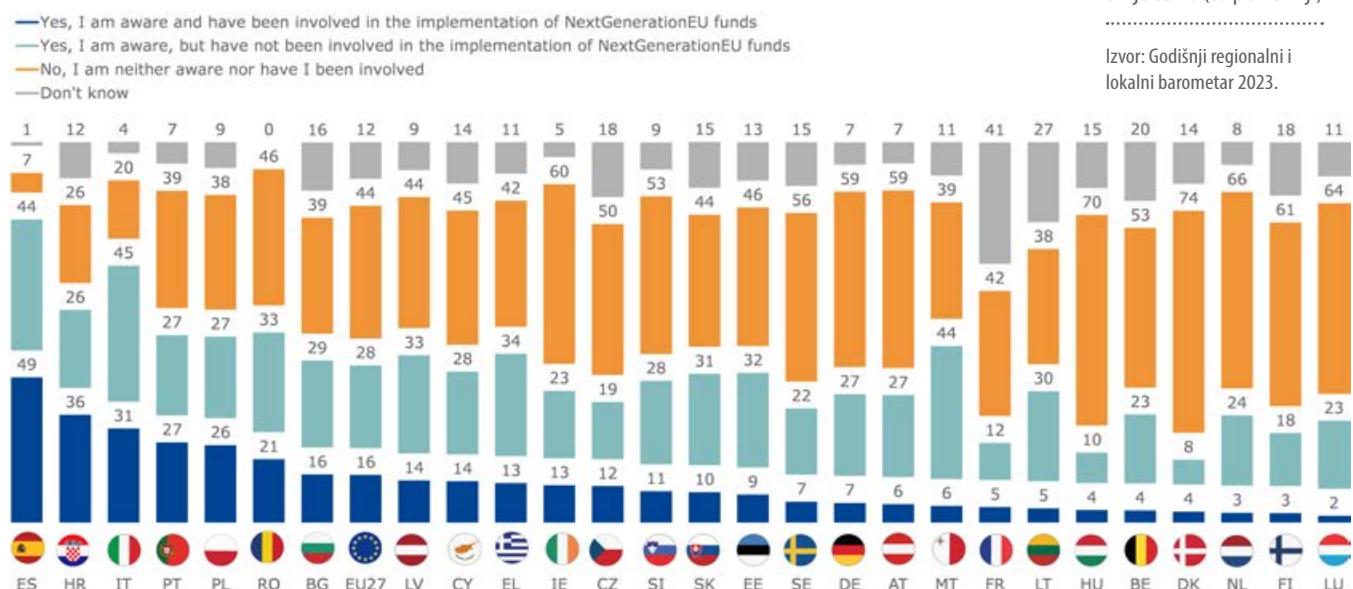

Instrument NextGenerationEU i dalje je „teritorijalno slijep”: preko 70 % lokalnih čelnika i čelnica nije bilo uključeno u njegovu provedbu.

Unatoč znatnim naporima koje javne uprave često moraju ulagati kako bi osigurale da se sredstva EU-a troše učinkovito i tamo gdje su najpotrebnija, uloga regija i gradova nije na odgovarajući način prepoznata u osmišljavanju Mechanizma za oporavak i otpornost, koji je poslužio kao kamen temeljac za plan oporavka NextGenerationEU. Novi godišnji regionalni i lokalni barometar potvrdio je podatke koje je OR prikupio 2021. i 2022. godine: više od 70 % ispitanika izjavilo je da nije sudjelovalo u provedbi Mechanizma za oporavak i otpornost. Stoga se čini da je taj instrument „teritorijalno slijep“. Novac se najučinkovitije iskoristi kad se lokalnim i regionalnim vlastima omogući da predlože najprikladnija područja za finansijsku potporu. Ako se državama članicama dozvoli da odlučuju o tome hoće li podnacionalna tijela uključiti u izradu programa, može se narušiti njihov potencijalni uspjeh. Provedba Mechanizma za oporavak i otpornost izravno je utjecala i na početak tekućeg programske razdoblja kohezijske politike 2021. – 2027. i prouzročila velika kašnjenja. Države članice i Europska komisija moraju poduzeti potrebne mjere kako bi – uspostavom višerazinskih platformi, informativnih sesija i događanja na strukturnoj osnovi, i to u suradnji s gradovima i regijama – postojeći centralizirani diskurs promijenile u višerazinski pristup provedbe Mechanizma za oporavak i otpornost.

Po vašem saznanju, je li vaš grad ili regija u protekle dvije godine primio bilo kakva sredstva iz instrumenta NextGenerationEU i, ako da, jeste li u to bili uključeni? (% po zemlji)

Izvor: Godišnji regionalni i lokalni barometar 2023.

Primjer uspjeha | Talijanske općine već su raspodijelile 90 % od 40 milijardi koje su im dodijeljene za provedbu Mechanizma za oporavak i otpornost.

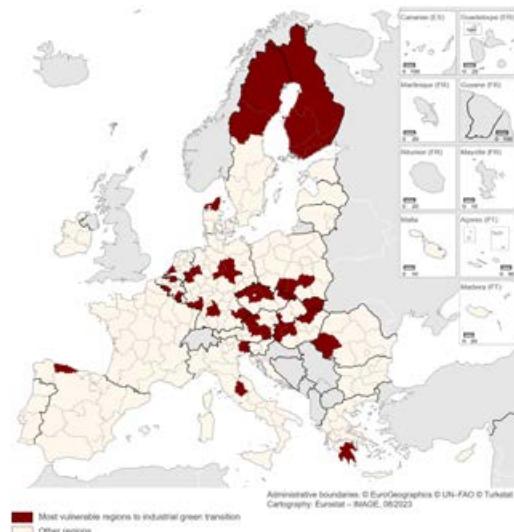
Prema izjavama predsjednika Nacionalnog udruženja talijanskih općina Antonija Decara, talijanske općine vrlo su aktivne u provedbi nacionalnih planova za oporavak i otpornost. Općinama je od ukupno 191,5 milijardi EUR dodijeljeno 40 milijardi i već su preuzele obveze za 90 % tih sredstava, što je dvostruko više od prosječne stope preuzetih obveza za sredstva dodijeljena drugim subjektima.

Digitalna i zelena tranzicija i dalje su ključni izazovi za regije i gradove EU-a, a zbog ranjivosti i rizika od kibernapada potrebna su veća ulaganja i pripravnost.

Zbog te dvojne tranzicije povećavaju se i troškovi i rizici, a mnoge europske regije i gradovi suočavaju se s egzistencijalnim izazovima. Pritom ih relativni nedostatak stručnog znanja i infrastrukture posebno izlaže riziku od kibernapada. Taj rizik sa sobom donosi još više izazova jer će kibernapadi najvjerojatnije biti usmjereni na ključne usluge poput mobilnosti ili zdravlja. Oko 97 % regija i gradova i dalje želi ulagati u digitalnu infrastrukturu, a za to će biti ključno povećati političku svijest o dostupnoj finansijskoj potpori i olakšati pristup sredstvima.

Temeljni uzroci nesreća i ozbiljnost posljedica po godini

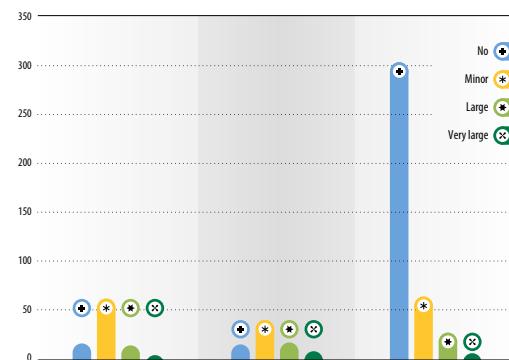
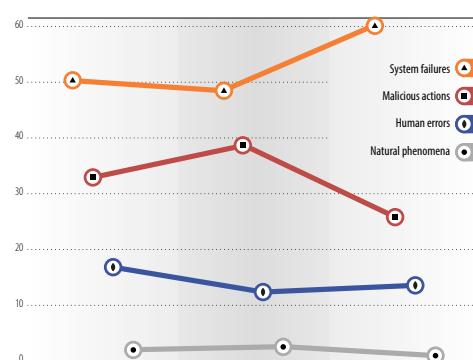
Organisation for Economic Co-operation and Development, Regional Industrial Transitions to Climate Neutrality, 2023

Kad je riječ o zelenoj tranziciji, istraživanje OR-a pokazuje da su regije i gradovi poduzeli mјere, i to pogotovo za smanjenje potrošnje energije (62 %), promicanje očuvanja prirode i ekologizacije gradova (40 %) i smanjenje otpada i njegova utjecaja na okoliš (37 %). Tekuće ozelenjivanje europske industrije i dalje ima znatan učinak na lokalnoj i regionalnoj razini. Iako se neke regije uspješno nose s prednostima i gospodarskim tranzicijama, neke su ranjivije i teže im je apsorbirati posljedice, primjerice gubitak radnih mjesta zbog zatvaranja industrija s visokim razinama emisije ugljika poput rudnika ugljena ili rafinerija nafte. Zbog zatvaranja industrija s visokim razinama emisije ugljika izgubljena su radna mjesta, primjerice u češkim, njemačkim, mađarskim i poljskim regijama. U tim je regijama stoga najvažnije osigurati ulaganja i usavršavanje kako bi se izbjeglo stvaranje „zelenog jaza“ u Europi.

Root causes of accidents and severity of impact per year

<https://ciras.enisa.europa.eu/>

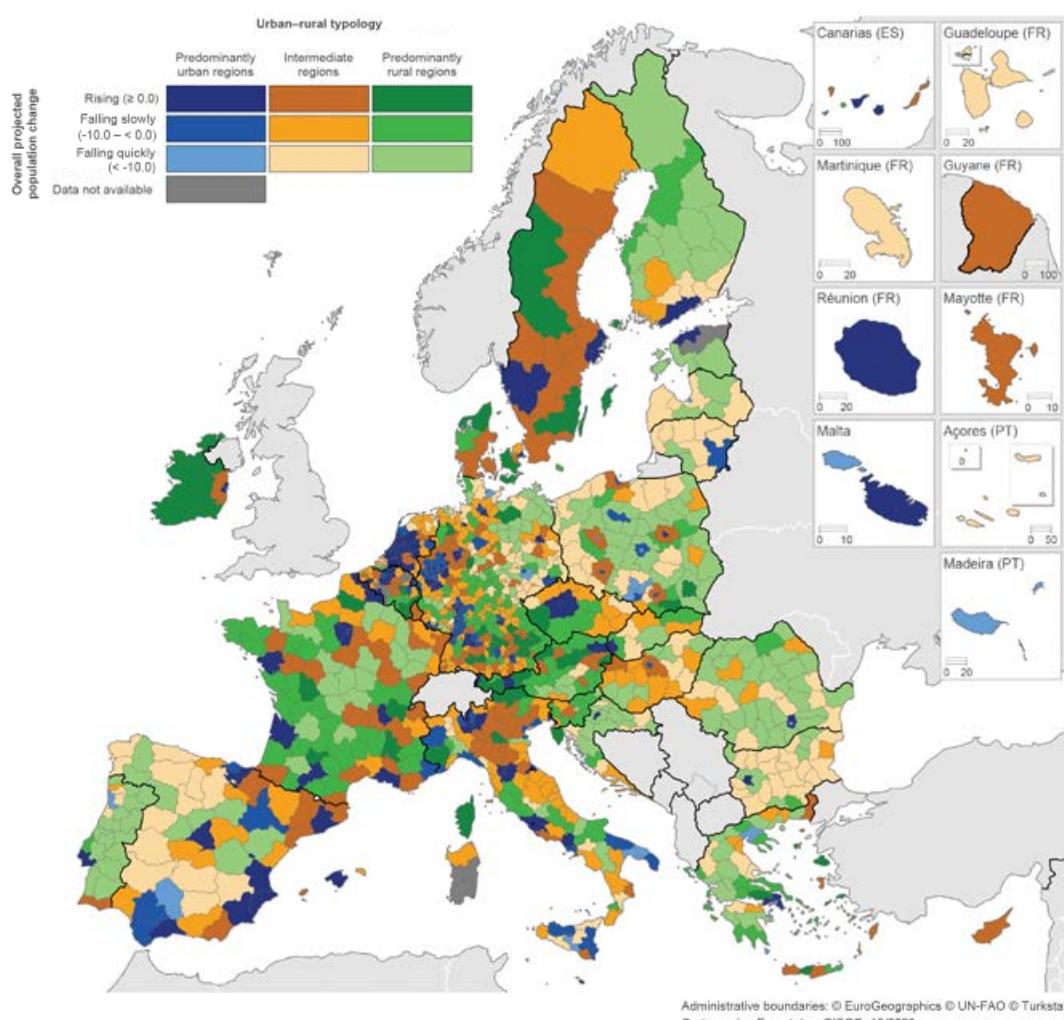

Primjer uspjeha | Grad Vilnius bori se protiv kibernapada uz pomoć etičkih hakera.

Nakon niza uspješnih kibernapada na digitalnu infrastrukturu Vilniusa (Litva) grad je uspostavio učinkovitu strategiju za njihovo suzbijanje. Grad je 2021. donio desetogodišnji plan strateškog razvoja i razvio „politiku odgovornog otkrivanja slabih točaka“, odnosno niz pravila kojima se etičke hakere potiče da pronađu i nadležnom tijelu dostave informacije o sigurnosnim slabim točkama bez opasnosti od kaznenog progona.

Ruralni program: Očekuje se da će između 1993. i 2033. iz europskih ruralnih područja „nestati” 30 milijuna ljudi.

Doprinos ruralnih područja ostvarenju EU-ovih ambicioznih i ključnih ciljeva ugrožavaju dvije pojave: klimatske promjene i depopulacija. Očekuje se da će između 1993. i 2033. europska ruralna područja napustiti 30 milijuna ljudi. To je ukupni broj stanovnika Rumunjske, Bugarske i Litve. Usto, u razdoblju od 2015. do 2021. udio osoba u dobi od 65 i više godina u ruralnim se područjima povećao za 5 %, što je dvostruko više od urbanih područja. Depopulacija i starenje ruralnog stanovništva vode u začarani krug sve manjih ulaganja u javne usluge (npr. skrb za djecu, zdravstvo, dugotrajnu skrb, obrazovanje, javni prijevoz) i gospodarske stagnacije ili pada. Ta zabrinjavajuća situacija predstavlja prijetnju europskoj demokraciji jer se ljudi koji ostaju u ruralnim područjima mogu lako osjetiti zapostavljenima od strane lokalnih, nacionalnih i europskih institucija.

Ukupna predviđena promjena broja stanovnika prema urbano-ruralnoj tipologiji od 1. siječnja 2021. do 1. siječnja 2050. (%)

Izvor: Eurostat

Primjer uspjeha | Energetska sela u okrugu Cochem-Zell, Njemačka.

Savezna zemlja Porajnje-Falačka podupire projekt Cochem-Zeller Energiedorf (energetsko selo). U okviru tog projekta, koji je savršen primjer promjena koje može potaknuti civilno društvo, razvijaju se mreže održivog grijanja u nekoliko sela. Toplina se dobiva od drva iz lokalnih šuma (iverje od ostataka šumskog drveća) i solarne toplinske energije. Time se jača dodana vrijednost u toj regiji. Stanovnicima se istodobno optičkim vlaknima osigurava izravna veza.

Poglavlje 3.

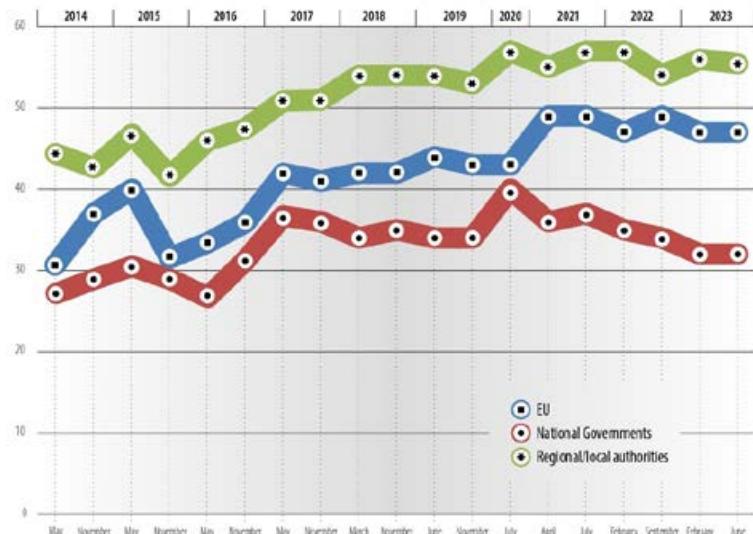
Budućnost demokracije i proširenje EU-a

Povjerenje u lokalne i regionalne vlasti i dalje je veće od povjerenja u nacionalnu razinu i razinu EU-a.

Sve veće nezadovoljstvo građana zbog stanja demokracije u njihovim zemljama često se najviše osjeća na lokalnoj i regionalnoj razini. Kao razina vlasti najbliža građanima, lokalni i regionalni predstavnici i predstavnice često prvi osjeće negativnu reakciju stanovništva na sve veću nejednakost i druge prijetnje demokraciji, koja katkad dovodi i do nasilja prema lokalnim i regionalnim političarima i političarkama. Iako se općenito prvi suočavaju s nezadovoljstvom građana, lokalni i regionalni predstavnici i predstavnice rijetko su uzrok tog nezadovoljstva. Povjerenje u lokalne i regionalne vlasti i dalje raste i nadmašuje povjerenje u nacionalnu razinu i razinu EU-a: od 2018. do danas ankete redovito pokazuju da su regionalne i lokalne vlasti jedini oblik vlasti kojem vjeruje više od 50 % ispitanika iz EU-a. Sve veća raznolikost demokratskih procesa na regionalnoj i lokalnoj razini pridonijela je jačanju legitimnosti lokalnih predstavnika i predstavnica, a regije i gradovi očito se percipiraju kao razine za koje je najvjerojatnije da će se upustiti u redoviti politički angažman s građanima.

Povjerenje u različite
razine vlasti

Izvor: Razradio OR na
temelju Priloga standardnim
podacima Eurobarometra

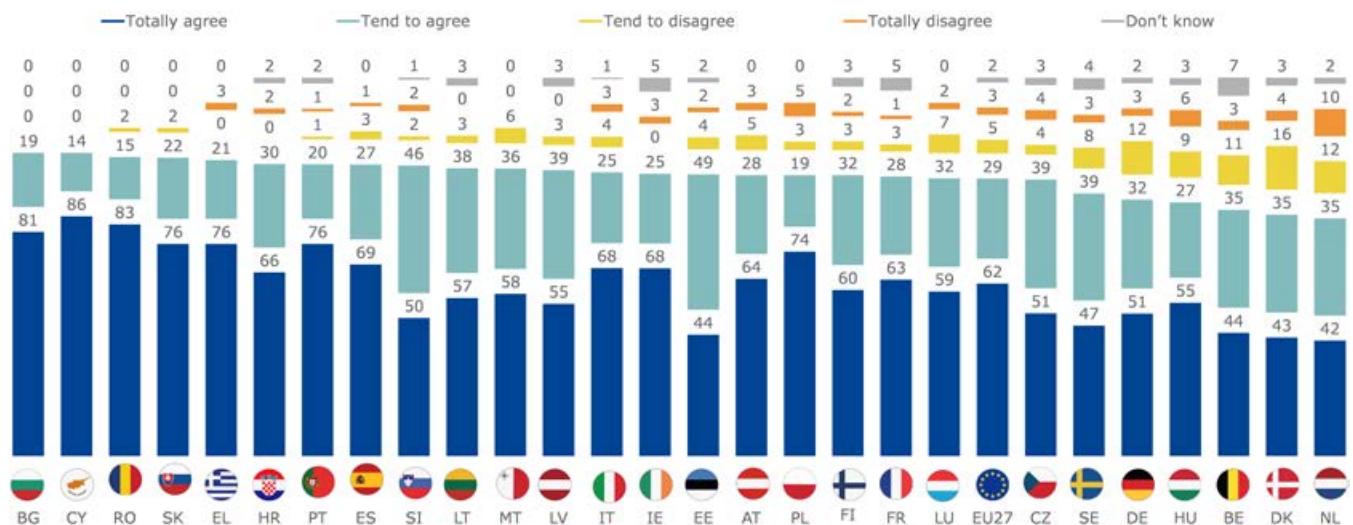

Primjer uspjeha | Poticanje demokratske rasprave s lokalnim i regionalnim predstvincima i predstavnicama.

OR-ova Europska mreža regionalnih i lokalnih savjetnika i savjetnica okuplja više od 2500 izabralih predstavnika i predstavnica u regionalnim ili općinskim skupštinama u svim zemljama EU-a, među njima i one koji nisu članovi i članice OR-a. Ona jača demokratske temelje EU-a jer Europu približava lokalnim zajednicama, a služi i kao platforma za sastanke, raspravu i umrežavanje s drugim savjetnicima i savjetnicama i članovima i članicama OR-a.

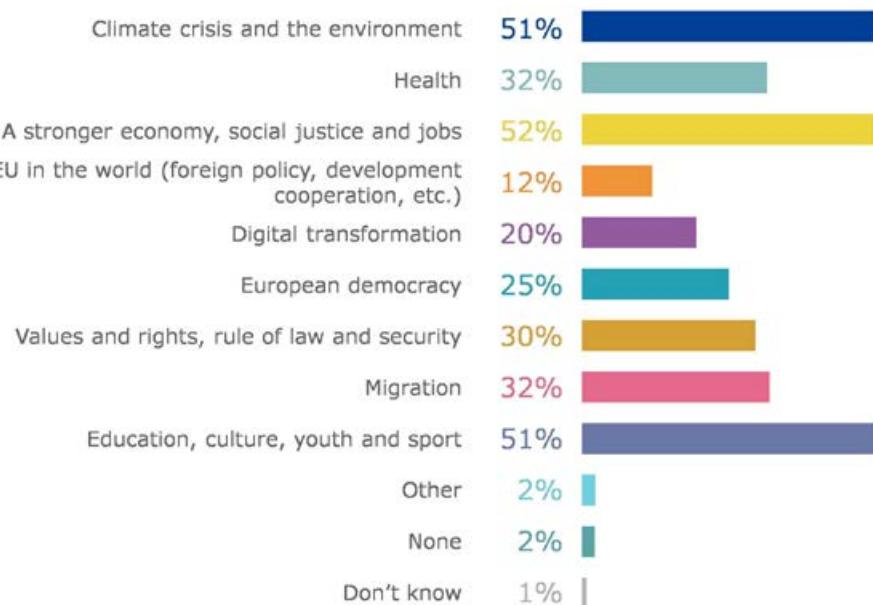
Da bi osmišljavanje politika EU-a bilo djelotvornije, moraju se u većoj mjeri u obzir uzimati stavovi europskih regija i gradova.

Lokalna i regionalna razina često sudjeluje u provedbi politika i programa EU-a, čiji je cilj pomoći građanima u njihovu svakodnevnom životu, ali se u postupku oblikovanja tih politika slabo čuje glas regija i gradova u kojima ti ljudi žive. Lokalni i regionalni izabrani predstavnici i predstavnice gotovo jednoglasno smatraju da to treba promijeniti: 91 % ispitanika OR-ovog godišnjeg regionalnog i lokalnog barometra u potpunosti se ili uglavnom slaže s izjavom da bi regije i gradovi trebali više utjecati na oblikovanje politika EU-a i u većoj mjeri sudjelovati u raspravi o budućnosti Europske unije. Na pitanje u kojim bi područjima regije i gradovi trebali imati veći utjecaj, ispitanici su najčešće odgovorili „snažnije gospodarstvo, socijalna pravda i radna mjesta“, „obrazovanje, kultura, mladi i sport“ i „klimatska kriza i okoliš“.

Općenito govoreći, slažete li se s time da bi regije i gradovi trebali više utjecati na oblikovanje politika EU-a i u većoj mjeri sudjelovati u raspravi o budućnosti Europske unije?

Izvor: Godišnji regionalni i lokalni barometar 2023.

Po vašem mišljenju, u kojima od sljedećih područja bi regije i gradovi trebali više utjecati na oblikovanje politika EU-a? [Moguće je više odgovora] (navedeni %, EU27)

Izvor: Godišnji regionalni i lokalni barometar 2023.

Pročitajte
cijelo izvješće

CdR_4892/10-2023

Europski
oðbor regija

Ured za publikacije
Europske unije

Internetsko izdanje
QG-04-23-764-HR-N
ISBN 978-92-895-2828-3
DOI 10.2863/068348

Tiskano izdanje
QG-04-23-764-HR-C
ISBN 978-92-895-2839-9
DOI 10.2863/50230

© Europska unija, 2023.

Osim ako je navedeno drukčje, ponovna uporaba ovog dokumenta dopuštena je u skladu s dozvolom Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znači da se dokument može ponovo upotrijebiti pod uvjetom da se navede autor i označe sve promjene.

Moguće je da je za uporabu ili reprodukciju elemenata koji nisu u vlasništvu Europske unije potrebno zatražiti dopuštenje izravno od nositelja autorskih prava. U skladu s tim, ako određeni sadržaj uključuje djela trećih strana, dužni ste zatražiti dodatno dopuštenje. Ako dobijete dopuštenje, njime se poništava i zamjenjuje gore navedeno opće dopuštenje i jasno se navode sva ograničenja koja se primjenjuju na uporabu predmetnog sadržaja.

Fotografije na naslovnicu © Xavier Lorenzo / stokkete / JackF / creativenature.nl / TTstudio / Tymoshchuk / michaeljung / Eugenio Marongiu / Patryk Kosmider / Nicolas Dieppedalle / Vladimir Arndt / JackF / C.Castilla / aapsky - stock.adobe.com

Europski oðbor regija osnovan je 1994. godine i politička je skupština EU-a u čijem je sastavu 329 regionalnih i lokalnih predstavnika i predstavnica, primjerice predsjednika/ica regija ili gradonačelnika/ica, iz svih 27 država članica, te predstavlja više od 446 milijuna Europoljana i Europljanki.

Izradio Europski oðbor regija

Bruxelles, listopad 2023.

Rue Belliard/Belliardstraat 101 | 1040 Bruxelles/Brussel | BELGIQUE/BELGIË
Tel. +32 22822211 | e-mail: visuals@cor.europa.eu | www.cor.europa.eu
 @EU_CoR | /european.committee.of.the.regions
 /european-committee-of-the-regions | @EU_regions_cities